

NƯỚC MẮM VÀ NGHỀ LÀM NƯỚC MẮM Ở VIỆT NAM*

Dương Thị Anh**

Tóm tắt: Đến nay, nhận thức chung về nguồn gốc lịch sử của nước mắm và nghề sản xuất nước mắm trên thế giới chưa có sự thống nhất. Bên cạnh quan điểm khẳng định nước mắm gắn với lịch sử ẩm thực của người Hi Lạp (đã xuất hiện cách nay hơn 2.000 năm), phát triển vào thời La Mã, rồi lan tỏa khắp châu Âu, sang châu Á (đặc biệt là Đông Nam Á), còn có ý kiến khẳng định nước mắm phương Đông và phương Tây có lịch sử hình thành độc lập. Ngoài ra, còn có một số giả thuyết khác thiên về hướng khẳng định nguồn gốc văn hóa bản địa của nước mắm. Ở Việt Nam, qua tổng hợp nghiên cứu từ đặc điểm địa lý, tự nhiên và sinh thái nhân văn; nguồn thư tịch cổ; đặc trưng về cơ cấu kinh tế - xã hội - văn hóa truyền thống; ghi chép của người phương Tây..., bước đầu có thể khẳng định, nước mắm là một phần không thể thiếu trong văn hóa ẩm thực, có lịch sử hình thành và phát triển lâu đời, mang đậm bản sắc vùng miền, thể hiện đặc trưng của từng cộng đồng địa phương, phản ánh sự đa dạng văn hóa, sự sáng tạo của con người trong đời sống lao động sản xuất.

Từ khóa: Nước mắm, ẩm thực, văn hóa.